

הַלְבוֹת בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ פֶּרֶק ה

א. מִצּוֹת עֲשֵׂה לְקֹדֶשׁ כּוֹהֵן הָעוֹבֵד יָדָיו וְרִגְלָיו, וְאַחֵר כֶּךָ יַעֲבֹד שֶׁנֶּאֱמַר "וּרְחֲצוּ . . . מִמֶּנּוּ, אֶת-יְדֵיהֶם, וְאֶת-רִגְלֵיהֶם" (שמות ל, יט). וְכוֹהֵן שֶׁעֲבַד וְלֹא קִדֵּשׁ יָדָיו וְרִגְלָיו שְׁחִירִית חֵיב מִיתָה בְּיָדֵי שָׁמַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר "וּרְחֲצוּ-מַיִם וְלֹא יָמְתּוּ" (שמות ל, כ); וְעֲבֹדָתוֹ פְּסוּלָה, בֵּין כּוֹהֵן הַדְּיוּט בֵּין כּוֹהֵן גָּדוֹל.

ב. וּמִנִּין שֶׁעֲבֹדָתוֹ פְּסוּלָה: שֶׁנֶּאֱמַר "חֻקַּת עוֹלָם לוֹ, וּלְזֶרְעוֹ" (שמות כח, מג; וְרָאָה שְׁמוֹת ל, כא), וּבִבְגָדֵי כְהֻנָּה הוּא אוֹמֵר "חֻקַּת עוֹלָם" (שמות כח, מג) מֵה מַחֲסֵר בְּגָדִים מַחֲלִל עֲבֹדָה כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ, אֵף מִי שֶׁלֹּא רָחַץ יָדָיו וְרִגְלָיו מַחֲלִל עֲבֹדָה.

ג. אֵין הַכּוֹהֵן צָרִיךְ לְקֹדֶשׁ בֵּין כָּל עֲבֹדָה וְעֲבֹדָה, אֲלֹא פַעַם אַחַת מִקְדָּשׁ בְּבִקְרָה וְעוֹבֵד וְהוֹלִיךְ כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ וְכָל הַלַּיְלָה: וְהוּא שֶׁלֹּא יֵצֵא מִן הַמִּקְדָּשׁ, וְלֹא יֵישֵׁן, וְלֹא יִטִּיל מַיִם, וְלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ; וְאִם עָשָׂה אֶחָד מֵאַרְבַּעֲתָן, צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְקַדֵּשׁ.

ד. יֵצֵא מִן הַמִּקְדָּשׁ וְחָזַר וְעֲבַד, וְלֹא קִדֵּשׁ אִם לֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ, עֲבֹדָתוֹ כְּשֶׁרָה. וְזֶה הַכָּלָל הִיָּה בַּמִּקְדָּשׁ: אֵין אָדָם נִכְנָס לַעֲזָרָה לַעֲבֹדָה, אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא טָהוֹר, עַד שֶׁהוּא טוֹבֵל. וְכָל הַמַּסֶּךְ אֶת רִגְלָיו, טָעוֹן טְבִילָה; וְכָל הַמַּטִּיל מַיִם, טָעוֹן קִדּוּשׁ יָדָיו וְרִגְלָיו.

ה. יֵצֵא חוּץ לַחֹמַת הָעֲזָרָה אִם לִשְׁהוֹת בַּחוּץ יֵצֵא כְּשֶׁחֲזַר, טָעוֹן טְבִילָה; וְאִם לַחֲזֹר מִיָּד יֵצֵא כְּשֶׁחֲזַר, טָעוֹן קִדּוּשׁ יָדָיו וְרִגְלָיו בְּלִבָּד. וְאִם לֹא טָבַל וְלֹא קִדֵּשׁ, וְעֲבַד הוֹאִיל וְלֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ, וְלֹא הִסֶּךְ רִגְלָיו, וְלֹא הִטִּיל מַיִם עֲבֹדָתוֹ כְּשֶׁרָה.

ו. הוֹצִיא יָדָיו חוּץ לַחֹמַת הָעֲזָרָה, אֵינוֹ צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְקַדֵּשׁ. נִטְמְאוּ יָדָיו מִטְבִּילָן, וְהֵן טָהוּרִין; וְאֵינוֹ צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְקַדֵּשׁ. נִטְמָא גּוֹפּוֹ בְּאַכִּילַת אֲכָלִין טְמֵאִין, אוֹ שְׁתִּית מִשְׁקִין טְמֵאִין, וְטָבַל אֵף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ הָעֶרֶב שֶׁמֶשׁ, חֲזַר וּמִקְדָּשׁ אַחֵר טְבִילָה: שֶׁכָּל טוֹבֵל מִקְדָּשׁ יָדָיו וְרִגְלָיו, וְאַחֵר כֶּךָ עוֹבֵד. וְאִם לֹא קִדֵּשׁ הוֹאִיל וְלֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ, לֹא חָלַל.

ז. כּוֹהֵן גָּדוֹל שֶׁלֹּא טָבַל, וְלֹא קִדֵּשׁ יָדָיו וְרִגְלָיו, בֵּין בְּגָדִים לְבָגָדִים וּבֵין עֲבֹדָה לַעֲבֹדָה בְּיוֹם הַפְּפוּרִים, וְעֲבַד עֲבֹדָתוֹ כְּשֶׁרָה: הוֹאִיל וְאוֹתָן הַטְּבִילוֹת וְהַקִּדּוּשִׁין אֵינָן שׁוּיִם בְּאַהֲרֹן וּבְנָיו, וְנֶאֱמַר "וּרְחֲצוּ מִמֶּנּוּ אַהֲרֹן וּבְנָיו" (ראה שְׁמוֹת ל, יט) דְּבָר הַשּׁוּנֶה בְּכָל הַכּוֹהֲנִים מִעַכְשָׁה, שֶׁהוּא קִדּוּשׁ רֵאשׁוֹן.

ח. קִדֵּשׁ יָדָיו הַיּוֹם, צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְקַדֵּשׁ לְמַחֲרָה אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא יֵישֵׁן כָּל הַלַּיְלָה, שֶׁהַיָּדִים נִפְסְלוֹת בְּלִינָה; קִדֵּשׁ בְּלִילָה, וְהַקְטִיר הַחֲלָבִים כָּל הַלַּיְלָה צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְקַדֵּשׁ בְּיוֹם, לַעֲבֹדַת הַיּוֹם. קִדֵּשׁ יָדָיו וְרִגְלָיו לְתֵרוּמַת הַדֶּשֶׁן אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא מִקְדָּשׁ קֶדֶם שְׁתַּעֲלָה הַשֶּׁמֶשׁ, אֵינוֹ צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְקַדֵּשׁ אַחֵר שֶׁהָאִיר הַיּוֹם: שֶׁהָרִי בְּתַחֲלַת עֲבֹדַת הַיּוֹם קִדֵּשׁ.

ט. מִצְוָה לְקַדֵּשׁ מִמֵּי הַכִּיּוֹר. וְאִם קִדֵּשׁ מֵאַחַד מִכְּלֵי הַשֶּׁרֶת, הָרִי זֶה כְּשֶׁר; אֲבָל כְּלֵי הַחֹל, אֵינָם מִקְדָּשִׁין. קִדֵּשׁ בְּכָלִי שֶׁרֶת בַּחוּץ, אוֹ בְּכָלִי חַל בְּפָנִים, וְעֲבַד עֲבֹדָתוֹ פְּסוּלָה. וְאֵין מִקְדָּשִׁין בְּתוֹךְ הַכִּיּוֹר, אוֹ בְּתוֹךְ כְּלֵי הַשֶּׁרֶת אֲלֹא מֵהֵן: שֶׁנֶּאֱמַר "וּרְחֲצוּ אַהֲרֹן וּבְנָיו, מִמֶּנּוּ" (שְׁמוֹת ל, יט), לֹא בְּתוֹכוֹ; וְאִם קִדֵּשׁ בְּתוֹכוֹ, וְעֲבַד לֹא חָלַל. הַטְּבִיל יָדָיו וְרִגְלָיו בְּמֵי מְקוֹה, אֲפִלּוּ בַּמַּעֲיָן אֵין זֶה קִדּוּשׁ

כָּלֵל, עַד שְׂיִרְחֹץ בְּכָלִי; וּבְכָל כָּלִי הַקֹּדֶשׁ מְקֻדָּשִׁין, בֵּין שֵׁשׁ בּוֹ רְבִיעִית בֵּין שְׁאִין בּוֹ כְּדֵי רְבִיעִית.

י. כָּל הַמִּימוֹת כְּשֵׁרִים לְקִדּוּשׁ, בֵּין מִים חַיִּים בֵּין מִי מְקוּהָ, וּבִלְבָד שְׁלֹא יִשְׁתַּנָּה מְרֹאֲהֶן, אֲלֹא יִהְיוּ כַּמִּים הַכְּשֵׁרִים לְטְבִילָה. טִיט הַנְּרוֹק שֶׁהִפְרָה שׁוֹחָה וְשׁוֹתָה מִמֶּנּוּ, מְשָׁלִים לְמִי כִּיּוֹר. זֶה הַכָּלֵל כָּל הַמְשָׁלִים לְמִי מְקוּהָ, מְשָׁלִים לְמִי כִּיּוֹר.

יא. כַּמָּה מִים צָרִיכִין לִהְיוֹת בְּכִיּוֹר: אֵין פְּחוֹת מִכְּדֵי לְקִדּוּשׁ מִמֶּנּוּ אַרְבַּעַה כּוֹהֲנִים שֶׁנֶּאֱמָר "אַהֲרֹן וּבָנָיו" (שְׁמוֹת ל, יט), וְהָיוּ אֲלֻעָזֹר וְאִיתָמָר וּפִינְחָס עִמָּהֶם; הָרִי אַרְבַּעַה.

יב. מִי כִּיּוֹר נִפְסָלִין בְּלִינָה, כָּמוֹ שֶׁבֶּאֱרָנוּ. וְכִיצַד הָיוּ עוֹשִׂין: מְשַׁקִּיעִין אוֹתוֹ בְּמִי מְקוּהָ אוֹ בַּמַּעֲיָן, וְלִמְחֹר מַעְלִין אוֹתוֹ; אוֹ מְמַלְאִין אוֹתוֹ בְּכָל יוֹם בַּבֹּקֶר.

יג. הֵיכָם שֶׁעָשָׂה שְׁלֵמָה כְּמִקְוֵה הָיָה, מִפְּנֵי שֶׁאִמָּה שְׁלֵמִים הָיְתָה עוֹבֶרֶת בְּתוֹכּוֹ מַעֲיָן עֵיטָם; לְפִיכָךְ לֹא הָיוּ מִימִיו נִפְסָלִין בְּלִינָה כְּמִי הַכִּיּוֹר, וּמִמֶּנּוּ הָיוּ מְמַלְאִין הַכִּיּוֹר.

יד. כִּיצַד מִצּוֹת קִדּוּשׁ: מְנִיחַ יָדוֹ הַיְמָנִית עַל גְּבִי רִגְלוֹ הַיְמָנִית, וְיָדוֹ הַשְּׂמָאלִית עַל גְּבִי רִגְלוֹ הַשְּׂמָאלִית, וְשׁוֹחָה וּמְקַדֵּשׁ; וְכָל הַחוּצָץ בְּטְבִילָה, חוּצָץ בְּקִדּוּשׁ יָדָיו וְרִגְלָיו. וְאִינוּ מְקַדֵּשׁ כְּשֶׁהוּא יוֹשֵׁב, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּעֹבֹדָה, וְאֵין עֹבֹדָה אֲלֹא מַעֲוֹמָד, שֶׁנֶּאֱמָר "לַעֲמֹד לְשֶׁרֶת" (דְּבָרִים יח, ה). וְכָל הָעוֹבֵד, וְהוּא יוֹשֵׁב חֲלָל, וְעֹבֹדָתוֹ פְּסוּלָה; וְאִינוּ לוֹקָה, מִפְּנֵי שֶׁאַזְהָרָה שְׁלוֹ מְכָלֵל עֲשֵׂה הִיא.

טו. וְכֵן כָּל הָעוֹסֵק בְּעֹבֹדָה מַעֲבֹדֶת הַמְקֻדָּשׁ, צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה עוֹמֵד עַל הָרִצְפָּה; וְאִם הָיָה דָּבָר חוּצָץ בֵּינוֹ וּבֵין הַקֶּרֶקַע כְּגוֹן שֶׁעָמַד עַל גְּבִי פְּלִים, אוֹ בַּהֲמָה, אוֹ עַל רִגְלֵי חֲבֵרוֹ פֶּסֶל. וְכֵן אִם הָיָה חוּצָץ בֵּין יָדוֹ וּבֵין הַפְּלִי שֶׁעוֹבֵד בּוֹ, פֶּסֶל. וְאֵין עֹבֹדָה אֲלֹא בְּיָמִין; וְאִם עָבַד בְּשְׂמָאל פֶּסֶל, וְאִינוּ לוֹקָה.

טז. רִגְלוֹ אַחַת עַל הַפְּלִי וְרִגְלוֹ אַחַת עַל הָרִצְפָּה, רִגְלוֹ אַחַת עַל הָאֶבֶן וְרִגְלוֹ אַחַת עַל הָרִצְפָּה רּוֹאִין: כָּל שֶׁאֵלּוּ יִנָּטֵל הַפְּלִי אוֹ הָאֶבֶן, יָכוֹל לַעֲמֹד עַל רִגְלוֹ אַחַת עֹבֹדָתוֹ כְּשֶׁרָה; וְאִם לֹא, עֹבֹדָתוֹ פְּסוּלָה. קִבֵּל בְּיָמִין, וּשְׂמָאל מְסִיעֵתוֹ עֹבֹדָתוֹ כְּשֶׁרָה: שֶׁהַמְּסִיעֵ, אֵין מְשַׁגִּיחִין עָלָיו.

יז. נִתְּנָדְנָדָה אֶבֶן מֵאֲבְנֵי הָעֶזְרָה לֹא יַעֲמֹד עָלֶיהָ בְּשַׁעַת הָעֹבֹדָה, עַד שֶׁתִּחַבֵּר בְּאַרְץ; וְאִם עָבַד עֹבֹדָתוֹ כְּשֶׁרָה, הוֹאִיל וּבִמְקוֹמָה עוֹמֶדֶת.

הַלְבוּת בִּיאַת הַמְקֻדָּשׁ פֶּרֶק ו

א. כָּל כּוֹהֵן שֵׁשׁ בּוֹ מוֹם, בֵּין מוֹם קְבוּעַ בֵּין מוֹם עוֹבֵר לֹא יִכָּנֵס לְמִקְדָּשׁ מִן הַמִּזְבֵּחַ וְלַפָּנִים, שֶׁנֶּאֱמָר "אֶל-הַפֶּרֶכֶת לֹא יָבֹא, וְאֶל-הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגַּשׁ" (ויקרא כא, כג); וְאִם עָבַר וְנִכְנָס לּוֹקָה, אֵף עַל פִּי שְׁלֹא עָבַד. וְאִם עָבַד בְּמִקְדָּשׁ פֶּסֶל וְחָלַל עֹבֹדָתוֹ, וְלוֹקָה אֵף עַל הָעֹבֹדָה: שֶׁנֶּאֱמָר "אֲשֶׁר יִהְיֶה בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב" (ויקרא כא, יז) מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמָדוֹ שֶׁאַזְהָרָה זֶה, שְׁלֹא יִקְרַב לָעֹבֹדָה.

ב. וְכֵן בְּעַל מוֹם עוֹבֵר פֶּסֶל וְלוֹקָה, שֶׁנֶּאֱמָר "כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר-

בו מום, לא יִקָּרֵב" (ויקרא כא, יח): מפי השמועה למדו שזו אזהרה, לבעל מום עובר. ואין בעלי מומין שעבדו במיתה, אלא במלקות בלבד.

ג. כל המומין כלן אחד שהיו בו מתחלת בריתו, ואחד שנלדו בו אחר כן, בין שאינן עוברין, בין עוברין הרי זה פסול, עד שיעברו.

ד. מום קבוע כגון שבר רגל, או שבר יד; ומום עובר כגון גרב, או ילפת והיא החזזית. ולא המומין הפתובין בתורה בלבד, הן שפוסלין בכוהנים; אלא כל המומין הנראין בגוף שנאמר "כל . . . אשר-בו מום" (ויקרא כא, יח; ויקרא כא, כא), מכל מקום. ואלו הפתובים בתורה, דגמה הן.

ה. שלושה מיני מומין הם יש מומין שהן פוסלין הכוהן מלעבד והבהמה מלקרב, ויש מומין שפוסלין האדם בלבד מלעבד; ויש מומין שאין פוסלין, אבל מפני מראית העין אמרו שכל כוהן שיש בו אחד מהן אינו עובד.

ו. כל מי שיש בו מום שפוסל באדם ובבהמה, ועבד בין בשוגג, בין במזיד עבודתו פסולה; ואם היה מזיד, לוקה. וכל מי שיש בו מום מן המומין המיוחדין לאדם, ועבד אף על פי שהוא לוקה, לא חלל עבודתו. ואם היה בו דבר מדברים שהם מפני מראית העין אינו לוקה, ועבודתו כשרה.

ז. אין פוסל באדם, אלא מומין שבגלוי; אבל מומין שבחלל הגוף כגון שננטל כליתו שלאדם, או טחול שלו, או שנקבו מעיו אף על פי שנעשה טרפה, עבודתו כשרה: שנאמר "שבר רגל, או, שבר יד" (ויקרא כא, ט) מה אלו בגלוי, אף כל בגלוי.

ח. הערל הרי הוא כבן נכר, שנאמר "כל-בן-נכר ערל לב וערל בשר" (יחזקאל מד, ט). לפיכך ערל שעבד חלל עבודתו ולוקה, כזר שעבד; אבל אינו חייב מיתה.

ט. כוהן שהיה נושא נשים בעברה אינו עובד, עד שידירוהו בית דין על דעת רבים כדי שלא תהיה לו הפרה, שלא יוסיף לחטא; ועובד, ויורד ומגרש. וכן אם היה מטמא למתים פסול, עד שיקבל עליו בבית דין שלא יטמא. ואם עבר ועבד, קדם שידיר או שיקבל אף על פי שהוא נשוי בעברה, לא חלל עבודה.

י. כוהן שעבד, ונבדק ונמצא חלל עבודתו כשרה לשעבר, ואינו עובד להבא. ואם עבד, לא חלל שנאמר "ברך ה' חילו, ופעל ידיו תרצה" (דברים לג, יא), אפלו חלין שבו תרצה.

יא. בית דין הגדול, היו יושבין בלשכת הגזית; ועיקר מעשיהם התדיר, שהן יושבין ודנין את הכהנה ובודקין את הכוהנים ביחוסין ובמומין. כל כוהן שנמצא פסול ביחוסו לובש שחורים ומתעטף שחורים, ויוצא מן העזרה; וכל מי שנמצא שלם וכשר לובש לבנים, ונכנס ומשמש עם אחיו הכוהנים.

יב. מי שנמצא כשר ביחוסו, ונמצא בו מום יושב בלשכת העצים, מתלע עצים למערכה; וחולק בקדשים עם אנשי בית אב שלו, ואוכל שנאמר "לחם אלהיו, מקדשי הקדשים, ומן-הקדשים, יאכל" (ויקרא כא, כב).

הַלְבוֹת בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ פֶּרֶק ו

א. כָּל הַמוֹמִין הַפּוֹסְלִים בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה, חֲמִשִּׁים; וְזֶה הוּא פֶּרֶטֶן. חֲמִשָּׁה בָּאֶזֶן, וְאֵלּוּ הֵן: (א) מִי שֶׁנִּפְגַּם סָחוּס אֶזְנוֹ, כְּדִי שֶׁתִּחְגַּר הַצֶּפֶרֶן בַּפֶּגֶם; אֲבָל הָעוֹר הַמִּקְרָף לְסָחוּס הָאֶזֶן אֵין בּוֹ מוֹם, בֵּין נֶקֶב בֵּין נִפְגָּם בֵּין נִסְדָּק. (ב) מִי שֶׁנִּסְדָּק סָחוּס אֶזְנוֹ בְּכָל שָׁהוּא, אֵף עַל פִּי שֶׁלֹא חָסֵר. (ג) מִי שֶׁנֶּקֶב סָחוּס אֶזְנוֹ נֶקֶב כִּפְרָשִׁינָה, בֵּין נֶקֶב עֲגוּל בֵּין נֶקֶב אֲרוּךְ אִם מִצְטָרֵף לְכִפְרָשִׁינָה, הֵרִי זֶה מוֹם. (ד) מִי שֶׁיִּבְשָׁה אֶזְנוֹ, כְּדִי שֶׁתִּנָּקֵב וְלֹא תוֹצִיא דָם. (ה) מִי שֶׁהִיתָה אֶזְנוֹ כְּפוּלָה לְשֵׁתִים, אִפְּלוּ הִגְדִּי שֶׁדֶּרֶךְ אֶזְנוֹ לְהִיוֹתָן נוֹטוֹת וּכְפוּלוֹת וּבִלְבָד שִׁיחִיו לָהּ, שְׁנֵי סָחוּסִין; אֲבָל אִם אֵין לָהּ אֵלֶּא סָחוּס אֶחָד, וְהֵרִי הוּא כְּגוֹף אֶחָד שֶׁנִּכְפַּל כָּשָׁר.

ב. שְׁלוֹשָׁה בָּרִיס שְׁלֻעִין, וְאֵלּוּ הֵן: (א) מִי שֶׁנֶּקֶב רִיס מְרִיסִי עֵינָיו בְּכָל שָׁהוּא. (ב) מִי שֶׁנִּסְדָּק רִיס מְרִיסִי עֵינָיו בְּכָל שָׁהוּא. (ג) מִי שֶׁנִּפְגַּם רִיס מְרִיסִי עֵינָיו בְּכָל שָׁהוּא. וְשְׁלוֹשָׁה מוֹמִין אֵלּוּ, בְּכָלֵל "חֲרוּץ" (ויקרא כב, כב) הָאֲמוֹר בַּתּוֹרָה.

ג. שְׁמוֹנֶה בְּעֵין, וְאֵלּוּ הֵן: (א) הָעוֹר, בֵּין בְּאַחַת מֵעֵינָיו בֵּין בַּשְּׁתֵּיהֶן. (ב) מִי שֶׁאֵינוֹ רוֹאֶה בַּשְּׁתֵּי עֵינָיו, אוֹ בְּאַחַת מֵהֶן, אֵף עַל פִּי שֶׁאֵין נִרְאָה בָּהֶן שְׁנוֹי כָּלֵל מִחֲמַת שִׁירְדוֹ מִים קְבוּעִים כְּנֶגֶד רוֹאוֹתָיו. (ג) מִי שֶׁאֵינוֹ רוֹאֶה בְּעֵינָיו אוֹ בְּאַחַת מֵהֶן רְאִיָּה בְּרוּרָה, מִחֲמַת שֶׁהִיא בִּה סְנוּרִים קְבוּעִים. (ד) מִי שֶׁבְּעֵינָיו כְּמוֹ עֵנֵב, אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא רוֹאֶה. (ה) מִי שֶׁיִּצָּא בָּשָׂר יֵתֵר בְּעֵינָיו, עַד שֶׁחֲפָה מַעַט מִן הַשְּׁחוֹר שְׁלֻעִין. (ו) מִי שֶׁנִּמְשָׁךְ הַלֶּבֶן שְׁלֻעִין וְנִכְנָס מִמֶּנּוּ מַעַט בַּשְּׁחוֹר, עַד שֶׁנִּמְצָא הַשְּׁחוֹר מְעַרֵּב בַּלֶּבֶן וְזֶה הוּא "תַּבְּלָל" (ויקרא כא, כ) הָאֲמוֹר בַּתּוֹרָה; אֲבָל אִם יֵצֵא מִן הַשְּׁחוֹר לְתוֹךְ הַלֶּבֶן אֵינוֹ מוֹם, שֶׁאֵין מוֹמִין בַּלֶּבֶן. (ז) מִי שֶׁהִיתָה נִקְדָּה לְבָנָה בְּתוֹךְ הַשְּׁחוֹר, וְזֶה הוּא "דֵּק" (שם) הָאֲמוֹר בַּתּוֹרָה וְהוּא, שֶׁתִּהְיֶה צָפָה עַל גְּבִי הַשְּׁחוֹר; אֲבָל אִם לֹא הִיתָה צָפָה, אוֹ שֶׁהִיתָה מְשֻׁקְעֶת בַּשְּׁחוֹר אֵינוֹ מוֹם. וְכֵן אִם הִיתָה נִקְדָּה שְׁחוֹרָה בְּתוֹךְ הַלֶּבֶן, אִפְּלוּ צָפָה אֵינוֹ מוֹם, שֶׁאֵין מוֹמִים בַּלֶּבֶן. (ח) הִיתָה נִקְדָּה שְׁחוֹרָה שׁוֹקְעֶת בְּתוֹךְ הַשְּׁחוֹר, אֵף זֶה נִקְרָא "דֵּק"; אֲבָל אִם הִיתָה צָפָה הוֹאִיל וְהִיא שְׁחוֹרָה בַּשְּׁחוֹר, אֵינוֹ מוֹם.

ד. שְׁלוֹשָׁה בַּחֲטָם, וְאֵלּוּ הֵן: (א) מִי שֶׁנֶּקֶב חֲטָמוֹ, אִפְּלוּ מִצַּד אֶחָד. (ב) מִי שֶׁנִּסְדָּק חֲטָמוֹ. (ג) מִי שֶׁנִּפְגַּם חֲטָמוֹ.

ה. שֵׁשֶׁה בִּפֶּה, וְאֵלּוּ הֵן: (א) מִי שֶׁנֶּקֶבָה שִׁפְתּוֹ, אִפְּלוּ אֶחַת מֵהֶן. (ב) מִי שֶׁנִּפְגַּמָּה שִׁפְתּוֹ. (ג) מִי שֶׁנִּסְדָּקָה שִׁפְתּוֹ וְהוּא, שֶׁתִּסְדָּק מִזֶּר שְׁלָה עַד שֶׁתִּחַלֵּק לְשְׁנֵי רְאשִׁים. (ד) מִי שֶׁעֲצָם לִחְיוֹ הַתִּחְתּוֹן עוֹדֵף עַל הָעֲלִיוֹן כָּל שָׁהוּא. (ה) מִי שֶׁפִּיו בָּלוּם, מִחֲמַת גּוּפוֹ וּבְרִיתוֹ; אֲבָל אִם נִבְלָם מִחֲמַת הָרוּחַ, אֵינוֹ מוֹם. (ו) מִי שֶׁנִּשְׁטַל רֵב הַמַּדְבָּר שֶׁלִּשְׁוֹנוֹ.

ו. שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּאַבְרֵי הָזֶרַע, וְאֵלּוּ הֵן: (א) מִי שֶׁנִּמְעַף הַגִּיד שְׁלוֹ. (ב) אוֹ נִכְתַּת. (ג) אוֹ נִתַּק. (ד) אוֹ נִכְרַת. (ה) מִי שֶׁנִּמְעָכוּ הַבִּיצִים שְׁלוֹ, אוֹ אֶחַת מֵהֶן. (ו) אוֹ נִכְתַּתוֹ, אוֹ אֶחַת מֵהֶן. (ז) אוֹ נִתַּקוֹ, אוֹ אֶחַת מֵהֶן. (ח) אוֹ נִכְרַתוֹ, אוֹ אֶחַת מֵהֶן. (ט) מִי שֶׁאֵין לוֹ אֵלֶּא בִיצָה אֶחַת, אֵף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁנֵי כִיסִּין. (י) מִי שֶׁשְׁנֵי בִיצָיו בְּכִיס אֶחָד. (יא) הַטְּמֻטּוֹם. (יב) הָאֲנֶדְרָגִינוֹס.

ז. שֵׁשֶׁה בִּידִים וּבְרִגְלִים, וְאֵלּוּ הֵן: (א) הַפֶּסֶח. (ב) מִי שֶׁנִּשְׁמָטָה יָרְכוֹ, וְהוּא "שְׂרוּעַ" (ויקרא כא, יח; ויקרא כב, כג) הָאֲמוֹר בַּתּוֹרָה.

(ג) מי שֶׁאַחַת מִיָּדָיו גְּבוּהָה מִחִבְרָתָהּ. (ד) מי שֶׁנִּשְׁבַּר עֶצֶם יָדוֹ וְהוּא, שִׁיחָה נָכַר. (ה) מי שֶׁנִּשְׁבַּר עֶצֶם רִגְלוֹ וְהוּא, שִׁיחָה נָכַר; אִף עַל פִּי שְׂאִינּוֹ נָכַר כְּשֶׁעוֹמֵד, אִם נָכַר כְּשִׁיחֵלֶךְ הָרִי זֶה מוֹם. (ו) מי שֶׁרָגְלוֹ מְבַלְמוֹת מִחֲמַת עֲצָמָן וּבְרִיתָן; אֲבָל אִם הָיוּ מְבַלְמוֹת מִחֲמַת הָרוּחַ, אֵינוֹ מוֹם.

ח. אֲרַבְעָה רְאוּיִין לְהִיּוֹת בְּכָל הַגּוֹף, וְאֵלּוּ הֵן: (א) מי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ גָּרֵב יָבֵשׁ כָּל שָׂהוּא; וְזֶה הוּא הַ"גָּרֵב" (ויקרא כא, כ; ויקרא כב, כב) הָאֲמוּר בַּתּוֹרָה. (ב) מי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יִבְלֵת שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֶצֶם; וְזוֹ הִיא הַ"יִּבְלֵת" (ויקרא כב, כב) הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה. (ג) מי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חֲזָזִית הַמַּצְרִית כָּל שָׂהוּא, וְהִיא חֲזָזִית קָשָׁה וְכַעוּרָה; וְזוֹ הִיא הַ"יִּלְפֵת" (ויקרא כא, כ; ויקרא כב, כב) הָאֲמוּרָה בַּתּוֹרָה. (ד) כָּל עֶצֶם שֶׁבִּגְלוּי שֶׁנִּחְרַץ בּוֹ חֲרָץ, הָרִי זֶה מוֹם; וְהוּא בְּכָלֵל "חֲרוּץ" (ויקרא כב, כב) הָאֲמוּר בַּתּוֹרָה. וְאֵין הַצִּלְעִים בְּכָלֵל עֲצָמוֹת שֶׁבִּגְלוּי.

ט. וְעוֹד יֵשׁ שֵׁם שְׁלוֹשָׁה מוֹמִין, וְאֵלּוּ הֵן: (א) הַזֶּקֶן שֶׁהִגִּיעַ לְהִיּוֹת רוּתָת וְרוּעֵד, כְּשֶׁהוּא עוֹמֵד. (ב) הַחוּלָה שֶׁהוּא רוּעֵד מִפְּנֵי חֲלָיו וְכַשְׁלוֹן כּוּחוֹ. אֲבָל הַטְּרֵפָה כְּשֶׁר בְּאָדָם, וּפְסוּל בְּבִהֶמָה; וְכֵן יוֹצֵא דֶפֶן כְּשֶׁר בְּאָדָם, וּפְסוּל בְּבִהֶמָה. (ג) הַמְּזֵהִם. וְכֹוֹהֵן שֶׁהוּא מְזֵהֵם בְּזִיעָתוֹ רוּחָץ וְשֶׁף כָּל גּוֹפוֹ בְּבִשָּׁם, וְעוֹבֵד. הִיא רִיחַ פִּי רָע נוֹתֵן בְּפִי פֶלֶל אוֹ זִנְגָבִיל וְכִיּוּצָא בָּהֶן, וְעוֹבֵד. וְאִם עָבַד בְּזֵהוּם זִיעָתוֹ, אוֹ בְּזֵהוּם פִּי הָרִי זֶה חֵלֶל עֲבוּדָתוֹ, כְּשֶׁאֵר אֵלּוֹ הַבְּעָלִי מוֹמִין כָּלֵם.